

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-35>

**MODERNIZATION OF THE CIVIL SERVICE SYSTEM:
EUROPEAN EXPERIENCE FOR UKRAINE**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПРОХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ
СЛУЖБИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ**

Hryshchuk A. B.

*Candidate of Legal Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of
Administrative and Legal Discipline
Institute of Law of Lviv State University
of Internal Affairs
Lviv, Ukraine*

Гришук А. Б.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Інституту права
Львівського державного університету
внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

Інститут державної служби України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про державну службу», розпочав свій шлях на євроінтеграційний розвиток [1, с. 25-31].

Проведення в Україні адміністративної реформи та її основного напрямку реформування державної служби в першу чергу залежить організації діяльності державного механізму. Основним елементом організації та функціонування державного апарату є прийняття та проходження державної служби, від власне результату функціонування якого залежить результат ціле, що були визначені адміністративною реформою.

Цікавим є те, що у більшості держав світу модернізацію (усучаснення) було розпочато доволі давно приблизно у 70-80-тих роках минулого століття, важливим в цьому випадку є те, що по-перше: модернізація показала прекрасні результати, і по-друге: необхідно з ціллю визначення ефективних засобів проходження державної служби в Україні слід розглянути зарубіжний досвід реформування та проходження державної служби, що має вагоме значення для покращення проходження державної служби в Україні в умовах адміністративної реформи, яка триває й до сьогодні.

Наприклад, важливим фактом є те, що наприкінці 1940-х років Франція була першою державою, яка реалізувала реформування державної служби [2, с. 448]. У 1970-х роках реформа державної служби розпочалась у Сполучених Штатах Америки [3, с. 123]. Велика Британія реформу системи державної служби розпочала приблизно у 1971-1988 р.р. [4, с. 213] тощо.

Отже, для раціонального та практичного запозичення досвіду зарубіжних держав у проходженні державної служби, необхідно виокремити ряд провідних держав та виділити в них особливості проходження служби.

Аналізуючи та узагальнюючи наукові джерела, що визначають європейський досвід модернізації державної служби, можна узагальнити, що в основі організації європейської державної служби передбачені колективні (спільні) принципи:

- неупередженість та доброчесність державних службовців;
- їх незалежність від політичного керівництва;
- державний службовець служить народові, а не керівництву;
- розподіл адміністративних і політичних посад.

Спільними рисами трансформаційних перетворень у країнах Центрально-Східної Європи була їх спрямованість на демократію та ринок [5, с. 383].

«Основною метою адміністративних реформ, що проводились у європейських країнах було необхідністю вирішення одного або кількох завдань: підвищення якості функціонування системи державних органів; збільшення довіри населення до держави; перетворення держави на надійного роботодавця, який може залучити необхідну кількість службовців потрібної кваліфікації і одночасно здійснювати державний контроль на їх утримання» [5, с.382].

Важливою метою модернізації державної служби в Центрально-Східній Європі стала зміна можливостей реалізації функцій держави у світі. Держава ініціює процеси вирішення суспільних проблем і виступає свого роду посередником. Основними функціями держави стають: стимулювання, активізація та ініціювання [6, с. 8].

Для України на даний час необхідною є модернізація державної служби через ряд факторів, один з яких є власне незадоволення громадян діяльністю органів державної влади, які мають виконувати свою роботу ефективно та якісно. Варто зазначити, що певний відсоток населення держави вважає незважаючи на рівні державної служби на яких перебувають державні службовці є непрофесійними та корумпованими, тому й є неповна довіра до інституту державної служби. Одночасно існує й такий факт, що самі державні службовці вважають що їх праця є «недооціненою», а самі недоліки та проблеми у роботі, що виникають зумовлені низьким фінансуванням та численними реорганізаціями за останні роки [7, с. 100-101].

Метою модернізації державної служби є «створення» професійних державних службовців, що добре розумію, та усвідомлюють інтереси усіх соціальних груп, що є в державі, це і є на нашу думку основа по

справжньому демократичної держави, як вмiє та може вирішувати проблеми управління за для досягнення інтересів усіх людей, а не конкретно лише якоїсь групи.

Можна виділити двi історичні стадії модернізації:

- первинну, при переході до індустріального суспільства;
- вторинну, при переході до суспільства, що базується на знаннях [8].

Особливістю сучасного періоду модернізації державної служби є те, що стабільність поступається місцем постійним змінам.

Основою алгоритму модернізації системи державної служби є на нашу думку три етапи:

- 1) розробка та прийняття прогресивної нормативно-правової бази;
- 2) формування стабільно-функціональних інститутів організації системи державної служби;
- 3) підвищення ефективності системи на основі моніторингу, аналізу та оцінки наявних проблем та розробленої інноваційної моделі державної служби.

Аналізуючи особливості модернізації системи державної служби в Україні в умовах глобалізації говорить про те, що основними проблемами є:

- відсутність цілісної концептуальної основи модернізації;
- невизначена загальновизнана суспільством модернізації державної служби, а відповідно і шляхи напряму, механізми, інструменти, інші засоби її модернізації.

Модернізуючи державну службу України, важливо врахувати особисті історичні, культурні, політичні, людські ресурси, а також вплив процесів глобалізації. Кожна держава має індивідуально вирішувати проблему того, як модернізувати інститути державної служби, як вникнути в світову систему враховуючи внутрішню ситуацію в кожній конкретній державі окремо [9, с.252-253].

Успіх модернізованих перетворень залежить від того як члени суспільства усвідомлюють та сприймають суть перетворень що відбуваються та їх наслідки. Ефективність діяльності державних службовців не через виконання формальних юридичних норм, а за результатами практичної діяльності органів державної влади, якості реалізації та вирішенні основних питань життя кожної людини по окремої та суспільства в цілому.

Результат модернізації безпосередньо залежить від рівня її підтримки зі сторони суспільства, якості зворотного зв'язку з населенням, рівня співпадінь очікувань громадян від змін та їх реального втілення в життя модернізаційних процесів.

З вище наведеного варто підкреслити той факт, що беручи до уваги основні елементи інтеграції України у Європейське співтовариство у сфері державної служби, необхідним є певною мірою доповнення з боку законодавця Закону України «Про державну службу», що стосується визначення поняття дисциплінарна відповідальність, уточнення поняття що стосується категорії «В» державної служби, осіб хто конкретно до неї відноситься тощо.

Основним аспектом слід наголосити необхідним є визначення, по-перше: безстроковості проходження державної служби (безстрокові трудові відносини); по-друге: висока заробітна плата та соціальне забезпечення державних службовців; по-третє службове зростання (просування по службі), яке залежить від стажу роботи, досвіду роботи та інших досягнень службовця.

Література:

1. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктна законотворчість: поняття і функції. Право України. 2002. № 6. С. 25–31.

2. Атаманчук Г. В. Сущность государственной службы: история, теория, закон, практика [Текст]. Г. В. Атаманчук. М.: Изд-во РАГС, 2002. 272 с.

3. Битяк Ю. П. Повноваження та організація діяльності місцевих державних адміністрацій, їх відносини з органами місцевого самоврядування [Текст]. Ю.П. Битяк. Державне будівництво і місцеве самоврядування : збірник наук. пр. Харків : Право, 2002. Вип. 4. С. 3 – 14.

4. Грицяк І. Законодавство про державну службу в Європейському Союзі (на прикладі Великобританії, Німеччини, Франції). І. Грицяк. Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАД У при Президентіві України. Львів : Вид-во ЛРІДУ НАДУ, 2004/2005. Вип. 6/7. С. 442-448.

5. Лахижа М. І. Основи та особливості посткомуністичної трансформації суспільства та влади в республіці Польща. М. І. Лахижа. Актуальні проблеми державного управління, 2012. № 2 (42). С. 381-389.

6. Райнхард К. Реформирование государственного управления. Концепция активизирующего государства. К. Райнхард Реформы государственного управления накануне третьего тысячелетия: сб. статей. М.: РАГС, 1999. С. 8–10.

7. Коломієць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2011. С. 142.

8. Обзорный доклад о модернизации в мире и Китае (2001-2010) под общей редакцией Н.И. Лапина. М.: Издательство «Весь Мир», 2011. 256 с.

9. Костюк В. Л. Тенденції розвитку публічної служби крізь призму прав осіб з інвалідністю. В.Л.Костюк. Формування публічної служби, чутливої до людей з особливими потребами: цифрові технології: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 10 листопада 2017р.) за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білінської, В. М. Сороко, Л. А. Гаєвської. Київ: НАДУ, 2017. 296 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-229-6-36>

**FORMS OF PLACEMENT OF ORPHANS AND CHILDREN
DEPRIVED OF PARENTAL CARE (AS AN OBJECT
OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION)**

**ФОРМИ ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ,
ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ (ЯК
ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ)**

Kniazieva Yu. A. Князєва Ю. А.

*Applicant at the Department of
Administrative and Economic Law
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

*здобувач кафедри адміністративного
та господарського права
Запорізького національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Аналізуючи влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в якості об'єкта адміністративно-правового регулювання (через наявність ознак впливу держави на суб'єктів; реалізації повноважень органів публічної адміністрації; сукупності певних адміністративно-правових засобів тощо) слід приділити увагу і формам влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Щодо поняття «форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», власну позицію обґрунтовує Л.М. Токарчук і за твердженням вченої – це «врегульована законом процедура, в межах якої здійснюються заходи задля постійної або тимчасової турботи про дитину-сироту, дитину, позбавлену батьківського піклування, визначеними у відповідності з законом юридичними та/чи фізичними особами на підставі рішення відповідного органу державної влади» [1, с. 153]. Л.М. Зілковська пропонує під формою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського